

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਅਪਰਾਧਿਕ ਫੁਟਕਲ

ਪੀਐਸ ਪੱਤੜ ਜੇ.

ਗਰੀਬ ਦਾਸ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, ਅਤੇ ਹੋਰ., - ਜਵਾਬਦਾਰ।

1975 ਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਲਤੀ. 1970-ਐੱਮ

6 ਅਕਤੂਬਰ 1975

ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ (1914 ਦਾ 2)—ਸੈਕਸ਼ਨ 169, 173, 190 ਅਤੇ 204— ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕਰਨਾ—ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ੀ—ਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਸੰਮਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 169 ਇਹ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਪੁਖਤਾ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਬਾਂਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਅਤੇ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ, ਜੁਰਮ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ। ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 173(4) ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਅੱਗੇ ਭੇਜੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਬਾਂਡ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅਜਿਹੇ ਬਾਂਡ ਦੀ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਦੇਵੇਗਾ ਜਾਂ ਜੇ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਰਾਏ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 173 ਅਧੀਨ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਕਾਲਮ ਨੰਬਰ 2 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਕੋਈ ਪੁਖਤਾ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ - ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 161 ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਸੰਮਨ ਭੇਜ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਚਲਾਨ ਨਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ। ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਰਾਇ ਮੰਨਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੋਸ਼ੀ ਬੇਕਸੂਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਜੋ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਸੰਮਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੬)।

482 ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ 22 ਫਰਵਰੀ, 1975 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 326/325/34 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਧੀਕ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਰਾਜਪੁਰਾ ਦੁਆਰਾ ਅਰੰਭੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਐਸਐਸ ਸ਼ਰਮਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸਨ।

ਆਰ ਐਸ ਪਲਟਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਲਈ, ਜਵਾਬਦਾਰਾ 2 ਲਈ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਤੋਂ 5 ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਨਿਰਣਾ

ਪੀ.ਐਸ.ਪੱਤਰ, ਜੇ.— (1) ਇਹ 22 ਫਰਵਰੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਗਰੀਬ ਦਾਸ ਪੁੱਤਰ ਕਪੂਰ ਚੰਦ ਵਾਸੀ ਬੇਰ ਮਾਜਰਾ, ਤਹਿਸੀਲ ਰਾਜਪੁਰਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਟਿਆਲਾ ਵੱਲੋਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਸੰਘਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਪਾਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੈ। 1975, ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਰਾਜਪੁਰਾ, ਜਿਸਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 326/34 ਅਤੇ 325/34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਲਬ ਕੀਤਾ।

(2) ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ 8 ਮਈ 1974 ਨੂੰ ਰਾਤ 10.15 ਵਜੇ ਪੁਲਿਸ ਥਾਣਾ ਲਾਲੜੂ, ਤਹਿਸੀਲ ਰਾਜਪੁਰਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 324/34 ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 13 ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਜਵਾਬ ਕਰਤਾ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਮੰਗੀ ਸਿੰਘ, ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਪਤਨੀ ਮੰਗੀ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਦਿਆਲ ਕੌਰ ਪੁੱਤਰੀ ਮੰਗੀ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਬੇਰ ਮਾਜਰਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 3 ਤੋਂ 5 ਦਰਜ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਪਿੰਡ ਬੇਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮਾਜਰਾ ਨੂੰ 8 ਮਈ 1974 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਇੱਕ ਕੇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਇਲਜ਼ਾਮ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਵੱਲੋਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਬਖਤਾਵਰ ਸਿੰਘ ਜੋ ਕਿ ਸਿਆਸੀ ਰੀਜ਼ਸ਼ ਕਾਰਨ ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਚਲਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਹੈ, ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ ਨਾਂ ਝੂਠਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਅਪਮਾਨਿਤ ਕਰੇ। ਬਖਤਾਵਰ ਸਿੰਘ ਵਿਰੁੱਧ ਪਿੰਡ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਚੋਣ ਸਬੰਧੀ ਇੱਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਉਪ ਮੰਡਲ ਅਫਸਰ ਰਾਜਪੁਰਾ ਕੋਲ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਬਖਤਾਵਰ ਸਿੰਘ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦਾ ਕੈਸ਼ੀਅਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਕੁਝ ਰਕਮਾਂ ਦਾ ਗਬਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬਖਤਾਵਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਰਿਸਪਾਂਡੈਂਟ ਨੰਬਰ 2 ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਬੇਕਸੂਰ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਪ ਪੁਲਿਸ ਕਪਤਾਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਵੀ ਉਸਨੂੰ ਬੇਕਸੂਰ ਪਾਇਆ ਸੀ। ਜਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 173 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਸਟੇਸ਼ਨ ਹਾਊਸ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ,

Garib Dass v. The State of Punjab, etc. (Pattar, J.)

ਪੁਲਿਸ ਥਾਣਾ ਲਾਲੜੂ ਨੇ 18 ਜੂਨ 1974 ਨੂੰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕਾਲਮ ਨੰਬਰ 2 ਵਿਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ: 3 ਤੋਂ 5 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 324/34, 326/34 ਅਤੇ 452/34 ਤਹਿਤ ਚਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ | ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ 1st ਕਲਾਸ, ਰਾਜਪੁਰਾ ਨੇ 28 ਅਕਤੂਬਰ 1974 ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3 ਤੋਂ 5 ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 326/34, 324/34 ਅਤੇ 323/34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਫਿਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਲਈ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 9 ਦਸੰਬਰ, 1974 ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉਸ ਦਿਨ ਦਿਆਲ ਕੌਰ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ 9 ਦਸੰਬਰ 1974 ਨੂੰ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 21 ਦਸੰਬਰ, 1974 ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦਿਆਲ ਕੌਰ ਪਿਛਲੀ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਹੋਈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਲਈ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 17 ਫਰਵਰੀ 1975 ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। 17 ਫਰਵਰੀ 1975 ਨੂੰ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਰਖਾਸਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਗਰੀਬਦਾਸ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਘਟਨਾ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਬਾਕੀ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੱਟਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਤਲਬ ਕਰਕੇ ਬਾਕੀ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇ। . ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 22 ਫਰਵਰੀ, 1975 ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਿਨ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ: -

“ਇਹ ਹੁਕਮ ਮੁਦਈ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਮਾਨ ਸਿੰਘ ਐਡਵੋਕੇਟ ਰਾਹੀਂ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗਰੀਬ ਦਾਸ ਦਾ ਨਾਮ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ. ਧਾਰਾ 161 ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ , ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ ਨੇ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੱਟਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੱਸਿਆ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 161, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਫਆਈਆਰ ਅਤੇ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਐਫਆਈਆਰ ਅਨੁਸਾਰ ਗਰੀਬ ਦਾਸ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਵਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਚਸ਼ਮਦੀਦਾਂ ਨੇ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਗਰੀਬ ਦਾਸ ਵਿਰੁੱਧ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 326/325/34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਨੂੰ ਹੋਰ ਸਹਿ-ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਗਰੀਬ ਦਾਸ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ 18 ਮਾਰਚ, 1975 ਨੂੰ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਿਆਂ ਗਰੀਬ ਦਾਸ ਨੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਸੰਮਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

204, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਜੇਕਰ ਇੱਥੇ ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਲਈ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਹੁਕਮ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਰੱਖਣਾ. ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ।

(3) ਮੈਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ. ਨੰਬਰ 2, ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਤੋਂ 5 ਦੇ ਵਕੀਲ ਅੱਜ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਹਨ।

(4) ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇ ਇਸ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ . ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(5) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਐਸ.ਐਸ.ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 204, ਧਾਰਾ 169, ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਉਪ ਧਾਰਾਵਾਂ (4) ਅਤੇ (5) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। 173, ਧਾਰਾ 239 ਅਤੇ 240 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 319, ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਜੋਂ ਤਲਬ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦਾ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਾਂ। ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ.

ਧਾਰਾ 204, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਦਾ ਹੈ: -

“(i) ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਜੁਰਮ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦਿਆਂ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਕਾਫੀ ਆਧਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੇਸ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ,

(a) ਸੰਮਨ-ਕੇਸ, ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਈ ਆਪਣਾ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗਾ, ਜਾਂ

(b) ਵਾਰੰਟ-ਕੇਸ, ਉਹ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ, ਜੇ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਜਾਂ (ਜੇਕਰ ਉਸਦਾ ਖੁਦ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ) ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ।

Garib Dass v. The State of Punjab, etc. (Pattar, J.)

(2) * * * *

ਇਹ ਧਾਰਾ 204 (1) ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ-

(6) ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 169 ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਪੁਖਤਾ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ • ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਬਾਂਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਜੇ ਅਤੇ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ, ਜ਼ਰਮ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 173(4), ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ, ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਅੱਗੇ ਭੇਜੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਬਾਂਡ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅਜਿਹੇ ਬਾਂਡ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਵੇਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਠੀਕ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਰਾਏ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੋਸ਼ੀ ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਧਾਰਾ 173, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਕਾਲਮ ਨੰਬਰ 2 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਕੋਈ ਪੁਖਤਾ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 161, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ 161 ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਸੰਮਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਚਲਾਨ ਨਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ। ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਰਾਏ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੋਸ਼ੀ ਬੇਕਸੂਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਤਲਬ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 173, ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ, ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਿਪੋਰਟ ਉਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਤਲਬ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੂਜੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ / ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਗਰੀਬ ਦਾਸ ਵੀ ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੂਜੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 161, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ, ਥੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਵਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 326/34 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 325/34 ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਸਮੇਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 173, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ, ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਿਪੋਰਟ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸੀ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਜਦੋਂ ਇਹ ਭੁੱਲ ਉਸ ਦੇ

ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਬੇਲੋੜੀ ਹੈ।

(7) ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 190(1) ਇਸ ਅਧਿਆਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਦੂਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ (a) ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ, (b) ਅਜਿਹੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ; ਅਤੇ (c) ਪੁਲਿਸ-ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸੂਚਨਾ 'ਤੇ, ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਆਪਣੀ ਜਾਣਕਾਰੀ 'ਤੇ, ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(8) ਜੇਕਰ ਪੁਲਿਸ ਧਾਰਾ 169, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਅੱਗੇ ਭੇਜਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਉਸ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਢੁਕਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਵੇ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 169 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਭੇਜੀ ਹੈ ਕਿ ਭੇਜਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਸੀ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਕੰਮ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਢੁਕਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਾਇ ਬਦਲਣ ਲਈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਕੇ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂਚ ਕਈ ਪਹਿਲੂਆਂ ਅਤੇ ਪੜਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਆਖਰਕਾਰ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਰਾਏ ਦੇ ਗਠਨ ਦੇ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੀ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਬਣਾਉਣਾ ਜਾਂਚ ਦਾ ਅੰਤਮ ਪੜਾਅ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਆਖਰੀ ਕਦਮ ਸਿਰਫ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 169 ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਰਾਏ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਢੁਕਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 190(1)(ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। 156(3), ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਵਿਆਪਕ ਅਭਿਨੰਦਨ ਝਾਅ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਦਿਨੇਸ਼ ਮਿਸ਼ਰਾ, (1), ਅਤੇ ਸਮਰਾਟ ਬਨਾਮ ਖਵਾਜਾ ਨਜ਼ੀਰ ਅਹਿਮਦ, (2)। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 173, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਰਾਏ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਗਰੀਬਦਾਸ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਭੇਜਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਲੈ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਧਾਰਾ 190(1)(c),

Garib Dass v. The State of Punjab, etc. (Pattar, J.)

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੁਕਮ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ।

(9) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤੇ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 239 ਅਤੇ 240 ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਧਾਰਾ 239 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੇਕਰ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 173 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਭੇਜੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਉਹ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਸਨੂੰ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕਰੇਗਾ। ਦੋਵੇਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ।

(10) ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 319, ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਧਾਰਾ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ (ਪੁਰਾਣੀ) ਦੀ ਧਾਰਾ 351 ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 319, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਕੋਈ ਜੁਰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਕੀਤਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਾ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 161, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋ ਸੀਡਿਊਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਿਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਧਾਰਾ 169 ਅਤੇ 173, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ, ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਜਿੱਠੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਹੈ

- (1) ਏਆਈਆਰ 1968 ਐਸਸੀ 117.
- (2) ਏਆਈਆਰ 1945 ਪੀਸੀ 18:

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਗਰੀਬਦਾਸ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਵਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 161, ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਅੱਖੀਂ ਦੇਖਣ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵੀ ਦਰਜ ਹਨ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦਾ ਦੋਸ਼ਪੂਰਨ ਹੁਕਮ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ।

(11) ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ sno6 ਪਦਾਰਥ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਐਨ. ਕੇ. ਐਸ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ,

ਬਨਾਮ

ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਆਦਿ, - ਜਵਾਬਦੇਹ

1965 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 193,

1965 ਦੇ ਕਰਾਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੰਬਰ 24-ਸੀ ਦੇ ਨਾਲ

6 ਅਕਤੂਬਰ 1975

ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ (1894 ਦਾ 1)—ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਅਤੇ 25— ਦਾਅਵਾ, ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਜੋ ਮੁਆਵਜ਼ਾ—ਕੀ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਆਮ ਸਕੀਮ ਅਤੇ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ, ਕਿ . 1894 ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦਾ ਢੰਗ ਅਤੇ ਢੰਗ ਇਕ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਲਕਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਰਗ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੱਕ ਜਾਂ ਵਿਆਜ਼ ਹੈ। ਧਾਰਾ 9 ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਧਾਰਾਵਾਂ ਜੋ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ

Garib Dass v. The State of Punjab, etc. (Pattar, J.)

ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਇਲਚਸਪੀ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਕੋਈ ਰੂਪ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਢੰਗ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ *merely* ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਲਪਿਤ ਜਨਤਕ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਕਲੈਕਟਰ ਕੋਲ ਦਾਅਵੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ *com* ਪੈਨਸੇਸ਼ਨ ਲਈ ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਅਵਾ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਜਨਤਕ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਇਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ